

44 (2021-2022) – Nr. 2
ingediend op 6 mei 2022 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking
en Toerisme
uitgebracht door Joris Nachtergaele en Annick Lambrecht

over het jaarverslag

van het Vlaams Vredesinstituut

2021

Documenten in het dossier:

44 (2021-2022) – Nr. 1: Jaarverslag van het Vlaams Vredesinstituut

verzendcode: BUI
PAR

*Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme:*

Voorzitter: Cathy Coudyser.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Karl Vanlouwe;
Johan Deckmyn, Carmen Ryheul, Kristof Slagmulder;
Karin Brouwers, Vera Jans;
Emmily Talpe, Bart Tommelein;
Staf Aerts, Tine Van den Brande;
Annick Lambrecht.

Plaatsvervangers:

Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Sofie Joosen, Steven Vandeput, Manuela Van Werde;
Adeline Blancquaert, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch;
Orry Van de Wauwer, Loes Vandromme;
Jean-Jacques De Gucht, Marino Keulen;
Chris Steenwegen, Jeremie Vaneeckhout;
Steve Vandenberghe.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1. Toelichting door Nils Duquet	4
1.1. Het VVI in een notendop	4
1.2. Jaarverslag in cijfers	4
1.3. Onderzoeksdomein Wapens	5
1.4. Onderzoeksdomein Conflict	6
1.5. Vredesfocus	6
1.6. Toekomst van het Vlaams Vredesinstituut	7
2. Vragen van de leden	7
2.1. Tussenkoms van Annick Lambrecht	7
2.2. Tussenkoms van Joris Nachtergaele	8
2.3. Tussenkoms van Staf Aerts	8
3. Repliek van Nils Duquet	9
3.1. Conflict – onderwijsroute – vredeseducatieve bril	9
3.2. Wapens	9
Gebruikte afkortingen	11

Bijlage: zie [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be

Op 26 april 2022 besprak de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme het jaarverslag 2021 van het Vlaams Vredesinstituut (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 44/1).

Nils Duquet, directeur van het Vlaams Vredesinstituut, startte zijn toelichting met een presentatie die terug te vinden is op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlament.be.

1. Toelichting door Nils Duquet

1.1. Het VVI in een notendop

Nils Duquet start met een kort overzicht (slide 2) van het Vlaams Vredesinstituut, dat in 2004 bij decreet als paraparlementaire instelling opgericht werd, en sinds 2006 operationeel is. In 2021 bestond het instituut vijftien jaar en ondanks corona zijn er veel, niet-fysieke evenementen georganiseerd.

De taakstelling bevat onderzoek naar de vredesproblematiek, advies, voorlichting en documentatie. Zo wil het VVI handvatten aanreiken aan het beleid en de praktijk inzake vrede en geweldpreventie.

Vrede is een ruim begrip. Het VVI focust zich op twee onderzoeksdomeinen, vastgelegd in het strategisch plan 2020-2024:

- wapens, vrede en geweld;
- conflict, vrede en samenleving.

Nieuw in het strategisch plan is de vredesfocus waarbij men probeert vrede in het maatschappelijk debat centraler te plaatsen. Naast eigen onderzoek krijgt ook ander onderzoek daarin een plaats.

Het instituut werkt met een klein, maar veelzijdig team (slide 3):

- een directeur;
- vier onderzoekers, gefinancierd door de werkingstoelage van het Vlaams Parlement, aangevuld met onderzoekers die gefinancierd worden door projectfinanciering. In 2021 waren er zes onderzoekers;
- een communicatieverantwoordelijke;
- twee officemanagers.

De raad van bestuur, met als voorzitter Jan Peumans, bestaat uit negentien leden uit de verschillende deelgebieden van de samenleving.

De wetenschappelijke raad bestaat uit acht experts inzake vrede en geweldpreventie uit binnen- en buitenland. De experts evalueren de kwaliteit van het onderzoek continu en in het jaarverslag publiceren ze jaarlijks hun evaluatie.

1.2. Jaarverslag in cijfers

Het jaarverslag bevat niet alleen een overzicht van de activiteiten, maar ook inhoudelijke bijdragen. De focus van 2021 is 'Vlaanderen & de wereld: verbinden door vrede' (slide 4): er wordt een verband gezocht tussen het Vlaamse beleid en de mondiale ontwikkelingen inzake vrede en geweldpreventie. Vlaanderen kan enerzijds een belangrijke rol spelen in het buitenlandse beleid en anderzijds hebben de mondiale ontwikkelingen ook impact op Vlaanderen.

Het VVI in 2021 in cijfers (slide 5):

- twaalf eigen onderzoekspublicaties;
- twee adviezen, gebaseerd op dat onderzoek;
- dertien evenementen: drie fysieke evenementen en tien webinars;

- drie toelichtingen in de commissies van het Vlaams Parlement;
- vijf bijdragen aan externe publicaties;
- negentien bijdragen aan externe voorlichtingsactiviteiten.

1.3. Onderzoeksdomein Wapens, vrede en geweld

Onderzoek buitenlandse wapenhandel

Wat de buitenlandse wapenhandel in Vlaanderen betreft, heeft het VVI een analyse gemaakt van de vergunde wapenhandel van 2020 op basis van het rapport Wapenhandel van de Vlaamse Regering (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 53/1). Op dit moment maakt het VVI die analyse voor 2021.

Op vraag van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme is het doorvoercontrolestelsel – de doorvoer van militair materieel – onder de loep genomen (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 61/1). De resultaten worden in 2022 internationaal vertaald ten behoeve van de overheden en de logistieke sector. Zo is er op 27 april 2022, in het kader van het VN-Wapenhandelsverdrag, een webinar waarin het VVI samen met de dienst Controle Strategische Goederen de onderzoeksresultaten voorstelt.

Het VVI heeft een nota geschreven over het juridisch en administratief controlekader eindgebruik (voor het verslag van de gedachtewisseling hierover: zie *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 61/2). In het verlengde daarvan vindt er een onderzoek plaats naar de defensiegerelateerde industrie in Vlaanderen. Het is belangrijk om die bedrijven in kaart te brengen en aan te geven waar zij in de controleketen zitten zodat de eindcontrole beter kan verlopen. Dat moet voor de zomer leiden tot een rapport over de industrie en een nieuwe nota over de mogelijkheden en uitdagingen inzake eindgebruikcontrole in het najaar van 2022. In juni 2022 organiseert het VVI een werkbezoek, waarvoor ook de commissie uitgenodigd is, aan een aantal defensiegerelateerde bedrijven en actoren in de controleketen om na te gaan waarmee zij in de praktijk worstelen en wat mogelijke oplossingen zijn.

Ten slotte volgt het VVI de internationale ontwikkelingen op, waaronder het Europees Defensiefonds. Ook de situatie in Oekraïne krijgt de nodige aandacht.

Onderzoek massavernietigingswapens en dual use

In 2021 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de beleidsopties vanuit België en Vlaanderen inzake internationale nucleaire ontwapening. Dat heeft tot een advies geleid op basis van het rapport.

Daarnaast is de chemische en biologische dualusesector en het controlesysteem in Vlaanderen onderzocht. In maart 2022 zijn de onderzoeksresultaten gepubliceerd en voorgesteld aan mensen in de praktijk: de douane, de dienst Controle Strategische Goederen, de onderzoekswereld en de bedrijfswereld.

Onderzoek naar vuurwapens

Het VVI heeft een analysenota gepubliceerd over vuurwapenbezit in België en de motieven voor vuurwapenbezit. Daarnaast coördineerde het VVI in 2021 twee grote Europese onderzoeksprojecten, gefinancierd door de Europese Commissie:

- het project DIVERT over de afwending van vuurwapens vanuit het legale naar het illegale circuit;
- het project TARGET over de relatie tussen vuurwapengeweld en illegale wapenhandel. De internationale partners waren SIPRI, de universiteit van Leiden, het VN-agentschap voor de bestrijding van de georganiseerde misdaad en drugs,

Europol en verschillende nationale politiediensten. Er komen in 2022 een publicatie en een evenement over vuurwapengeweld in België.

Er is ondertussen een nieuw prestigieus project opgestart, opnieuw gefinancierd door de Europese Commissie, waarbij een monitor wordt opgezet waarbij vuurwapenincidenten als het ware in reallife worden geregistreerd en ontsloten voor iedereen.

1.4. Onderzoeksdomein Conflict, vrede en samenleving

Omgaan met tegenstellingen en spanningen

In 2021 heeft het VVI een nota gepubliceerd met een analysekader over omgaan met polarisatie. Verder heeft het VVI bijgedragen aan de edubox 'wij-zij-denken' van de VRT, een tool voor leerkrachten en anderen om het wij-zij-denken te leren overstemmen. Bovendien is er in 2021 een studie opgestart over affectieve polarisering die online plaatsvindt. Dat onderzoek is afgerond in 2022 met een publicatie en een evenement. Ten slotte loopt er momenteel een onderzoek naar de lokale aanpak van groepsgebonden geweld in de publieke ruimte. Het VVI gaat na in welke mate lokale besturen klaar zijn om daarmee om te gaan.

Radicalisering

Op vraag van de commissie Radicalisering heeft het VVI in 2020 een evaluatie gemaakt van het Vlaamse actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering en polarisatie. Omdat er vragen waren vanuit de praktijk, heeft het VVI aansluitend in 2021 verschillende evenementen en webinars georganiseerd, extra papers gepubliceerd enzovoort. Nils Duquet merkt op dat de vragen in het verlengde van dit onderzoeksproject blijven komen.

Vredes- en herinneringseducatie

Samen met het In Flanders Fields Museum en Vredesstad Ieper organiseert het VVI al bijna vijftien jaar de Elfnovemberlezing in Ieper. Een belangrijke samenwerking die gecontinueerd wordt. Daarnaast is een onderzoeker van het VVI bezig met een onderzoek naar vrede in de nieuwe eindtermen voor het onderwijs.

1.5. Vredesfocus

De bedoeling van vredesfocus is om het maatschappelijk debat over vrede en geweld meer te laten doorwegen. Op dit ogenblik staat het conflict in Oekraïne dagelijks in het nieuws, maar ook in vredes tijd moet gepraat kunnen worden over vrede en geweldpreventie.

Daarom is het VVI in 2021 begonnen met een versterking van het netwerk van Europese vredesinstellingen, waaronder SIPRI, PRIO, PRIF en met vredesinstellingen van andere deelstaten zoals Wales en Catalonië. Het VVI wil structureel gaan samenwerken zodanig dat men elkaar kan versterken binnen Europa.

Als directeur van het Vredesinstituut kan Nils Duquet een nominatie doen voor de Nobelprijs voor de Vrede. Zo kan hij een problematiek onder de aandacht brengen. Het VVI probeert daarbij het bredere publiek te betrekken, onder meer via een oproep voor suggesties op sociale media. Op basis van die suggesties is in 2021 gekozen voor de nominatie van demonstranten in Wit-Rusland in oppositie tegen het regime van president Aleksandr Loekasjenko. Eind december 2021 was er een traject met leerlingen uit een nijverheidstechnische beroepsschool in Genk om hen over die problematiek te laten nadenken met aansluitend in 2022 een terugkomdag in het Vlaams Parlement waarbij ze hebben kunnen proeven van het parlementaire spel van overtuigen en stemmen. Dat initiatief wordt de komende jaren herhaald.

Het VVI organiseert evenementen die inspelen op actuele vredesactualiteit, gekoppeld aan symbolische momenten zoals de Dag van de Vrede. In 2021 heeft het VVI bijvoorbeeld een documentairevoorstelling georganiseerd, samen met Docville, over Syrië en het gebruik van chemische wapens. Op dit ogenblik is Oekraïne actueel. Het VVI organiseert een evenement over wat de obstakels zijn voor een duurzame vrede. De focus ligt op wat er de komende jaren moet gebeuren.

Een laatste topic betreft het vredegericht Vlaams buitenlands beleid. Samen met UGent is het VVI een onderzoek gestart om na te gaan hoe andere kleine deelstaten vorm geven aan hun vredevol buitenlands beleid. Vlaanderen heeft veel meer bevoegdheden dan andere deelstaten: in foro interno, in foro externo. Ook bevoegdheden als economie, cultuur, jeugd, onderwijs enzovoort kunnen ingezet worden voor een vredesboodschap.

1.6. Toekomst van het Vlaams Vredesinstituut

Er wordt nagedacht over de inkanteling van het VVI in een nieuw Vlaams mensenrechteninstituut (slide 11).

Het VVI focust op het beleid en de praktijk inzake vrede en geweldpreventie. Het beschikt over zeer veel expertise en wordt veelvuldig gevraagd. Ook in tijden van oorlog blijkt de noodzaak van zo'n instituut. Onderzoeksprojecten van de afgelopen jaren zijn opnieuw bijzonder relevant gebleken.

Het was verrassend om in een conceptnota van de Vlaamse Regering te moeten vernemen dat het VVI als een sectoraal mensenrechteninstituut wordt beschouwd, wat het niet is. Het VVI heeft geen publicaties over mensenrechten, en evenmin diepgravende expertise. Het risico van een inkanteling is dat er expertiseverlies optreedt inzake vrede en geweldpreventie.

Vlaanderen is een vredesregio en het VVI is opgericht vanuit die optiek. De afgelopen vijftien jaar was er veel lokale en internationale waardering voor het werk van het VVI. Bij inkanteling bestaat het risico dat er een verlies van herkenbaarheid en impact optreedt.

Het VVI werkt performant en onafhankelijk, met een unieke samenstelling van de raad van bestuur.

De aangekondigde schaalvergroting door de inkanteling bestaat niet. Het VVI werkt nu al goed samen met de diensten van het Vlaams Parlement.

Nils Duquet besluit dat het VVI tegen een toekomstige inkanteling is. Het VVI werkt intussen constructief mee aan het voorbereidende onderzoek naar de inkanteling door Ernst&Young.

2. Vragen van de leden

2.1. Tussenkomen van Annick Lambrecht

Annick Lambrecht bedankt de spreker voor zijn heldere uiteenzetting. Uit het jaarverslag blijkt opnieuw dat alles in verband met wapenhandel en het VVI een belangrijke rol blijft spelen voor het versterken van de vredesgedachte, kennis over het geweld, oorlog en wapens.

Ze was geboeid door het onderdeel 'De onderwijsroute werken aan vredeseducatie: van een Vlaamse klas naar de wereld en terug', voor haar een belangrijk deel van de werking van het VVI. Hoe kan men via onderwijs de kennis over oorlog en vrede en het belang van vrede versterken? Vredeseducatie wordt niet vermeld in de

onderwijsdoelen. Als je de eindtermen met een vredeseducatieve bril leest, vind je aanknopingspunten. Het is zaak met de leerkrachten die aanknopingspunten vast te grijpen om een visie uit te werken die het projectmatige overstijgt, zeker in het licht van de oorlog die woedt op het Europese continent, de polarisering daarrond en het fake news. Hoe zal het VVI het genoemde project in 2022 verder uitrollen?

Haar fractie vindt het vreemd dat het VVI wordt ingekapseld in het nieuwe mensenrechteninstituut. Nils Duquet heeft bevestigd wat haar fractie daarover dacht.

2.2. Tussenkomen van Joris Nachtergaele

Volgens *Joris Nachtergaele* is het VVI de afgelopen vijftien jaar uitgegroeid tot een sterk internationaal gereputeerd instituut.

De nieuwe geopolitieke realiteit leidt tot een debat met nieuwe evenwichten. Hoe gaat het VVI daarmee om? Leidt dat tot een andere prioritering of nieuwe acties?

Er komt een analyse van tien jaar Wapenhandeldecreet. Wat is het tijdspad, volgens welke methodiek? Komt er een internationale vergelijking? Komt er een intra-Belgische vergelijking?

Hij wil ten slotte weten hoe het traject voor een vredesgericht buitenlands beleid wordt uitgetekend: met welke instrumenten, volgens welke sporen en met welke doelstelling?

2.3. Tussenkomen van Staf Aerts

Staf Aerts looft het VVI voor het zeer leesbare jaarverslag en het verrichte werk.

Het VVI heeft het afgelopen jaar een aantal technische rapporten gepubliceerd waarvan een vertaalslag gebeurt. Wat het lid ook interesseert, is in welke mate het VVI die adviezen verder opvolgt. Welke rol ziet het VVI voor zichzelf?

Hij sluit zich aan bij de vragen over het vredesgerichte Vlaams buitenlands beleid. Wat zijn de mogelijkheden en beperkingen? Zijn er in het najaar resultaten beschikbaar?

Het werk van het VVI heeft meer weerklank gekregen in de media, onder meer door het werk van de communicatieverantwoordelijke. Wat zijn de groeiprognozes?

Een conclusie van het onderzoek naar illegale wapenhandel is dat het overgrote deel van de wapens legaal geproduceerd is en vervolgens 'via via' in de illegaliteit terechtgekomen. Het conflict in Oekraïne zorgt voor veel meer defensie-uitgaven. Uit cijfers van SIPRI blijkt dat er vorig jaar in aanloop naar het conflict, een gigantische stijging van het defensiebudget was. Dat is onvermijdelijk gezien de situatie waarbij Rusland sinds de inval in Oekraïne burgers viseert die zich ook moeten kunnen verdedigen. Na het conflict zullen er gigantisch veel wapens in een Europees land verspreid zijn. Hoe zal dat het onderzoek van het VVI de komende jaren beïnvloeden?

Wat de onafhankelijkheid van het VVI betreft, is *Staf Aerts* ervan overtuigd dat het VVI een sterk instituut is. Wales heeft het Vlaamse instituut als voorbeeld genomen. Naast de wetenschappelijke erkenning is er de communicatieve rol die versterkt wordt en aangeeft dat het VVI een volwassen instelling is geworden. Hij betreurt dat de onafhankelijke, unieke positie van het VVI aangetast zou worden. Hij hoopt dat het debat over het VVI, een paraparlementaire instelling, in het parlement wordt gevoerd en niet aan de regering wordt overgelaten.

3. Repliek van Nils Duquet

Nils Duquet bevestigt dat het VVI als paraparlementaire instelling voor het parlement werkt. Hij hoopt dat het die rol in alle onafhankelijkheid en op basis van eigen expertise inzake vrede en geweldpreventie kan blijven spelen.

3.1. Conflict – onderwijsroute – vredeseducatieve bril

Hoewel vredeseducatie als thema niet expliciet in de nieuwe eindtermen is opgenomen, zijn er in die nieuwe eindtermen aanknopingspunten voor vredeseducatie waarmee leerkrachten aan de slag kunnen gaan. Eindtermen zijn belangrijk bij het vastleggen van educatieve prioriteiten. Het VVI wil concrete handvatten bieden. Voor de zomer wordt de analyse gepubliceerd, die vervolgens naar de leerkrachten, het onderwijsveld en naar de leerkrachtenopleidingen wordt verspreid.

In het verleden is onderzoek verricht naar het omgaan met conflicten en spanningen in de klas. Het thema Oekraïne-Rusland kan ook tot spanningen leiden. Het VVI gaat in het najaar aan de slag op verschillende domeinen: zowel in vredeseducatie specifiek als in meer vredesgerichte herinneringseducatie (omgaan met het gewelddadige verleden, van de Eerste Wereldoorlog tot en met vluchtelingen uit Oekraïne in Vlaanderen).

3.2. Wapens

Het Wapenhandeldecreet, dat tien jaar geleden werd aangenomen, wordt geanalyseerd vanuit zijn initiële doelstellingen, zijn inhoud en de verbeterpunten, ook vanuit het idee van een veranderde samenleving. Er zijn veel nieuwe bedrijven met nieuwe producten in een veranderde omgeving. Hoe kan men het eindgebruik in de veranderde situatie zo goed mogelijk controleren?

In een eerste fase maakt het VVI aan analyse van de bedrijven en hun mogelijkheden en beperkingen. Vervolgens neemt het VVI contact op met internationale partners om na te gaan wat de ontwikkelingen elders zijn. Wat met bijvoorbeeld 'post shipment'-controles?

Bedoeling is om in het najaar van 2022 een publicatie over het Wapenhandeldecreet te realiseren, eventueel aangevuld met een advies voor bijsturing ervan. Ook is er daarbij interesse voor meer innovatieve technieken. In de bedrijfswereld worden methodes ontwikkeld om producten te traceren zoals blockchaintechnologie, die voor het VVI interessant kunnen zijn.

Illegale wapenhandel is een kwestie die het VVI al langer volgt. Het VVI waarschuwde al langer, nog voor het nieuwe conflict uitbrak in Oekraïne. Na het conflict in de Krim en Oost-Oekraïne werd duidelijk dat er in Oekraïne veel wapens terechtgekomen waren. Het risico bestaat dat die wapens daar voor onrust blijven zorgen en ook naar andere delen van Europa gesmokkeld worden, onder meer naar België. Door de huidige wapenleveringen in het conflict wordt de situatie alleen maar erger. De wapenleveringen zorgen niet voor de-escalatie. Naast de korte termijn moet men ook de langere termijn in gedachten houden. Dit conflict zal nog jaren aanslepen en decennia zal men de gevolgen ervan voelen.

Heeft de nieuwe geopolitieke realiteit een impact op de activiteiten? Gedeeltelijk omdat een aantal activiteiten van het instituut de laatste tijd opnieuw bijzonder relevant zijn geworden zoals de analyse van chemische wapens en kernwapens. Ook het Vlaams vredesvol buitenlands beleid kan verder uitgerold worden. In de resolutie die unaniem is aangenomen (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1167/2) staat er dat naast humanitaire bijstand ook andere bijstand wordt gegeven. Nils Duquet is ervan overtuigd dat Vlaanderen vanuit zijn bevoegdheden op langere termijn dat

ook kan: samenwerking op het vlak van cultuur, onderwijs enzovoort kan bijdragen tot een duurzame vrede in Oekraïne. Hij verwijst opnieuw naar het onderzoeks-traject met UGent waarin onderzocht wordt hoe drie staten en vijf deelstaten in Europa proberen om een vredevol buitenlands beleid te ontwikkelen: Noorwegen, Zweden, Zwitserland, Wales, Catalonië, Noordrijn-Westfalen, Hessen en Emilia Romagna. Het gaat om zeer diverse deelstaten. Vlaanderen kan de lessen niet zomaar overnemen want het is een bijzondere constructie. Daarom is het de bedoeling om aansluitend in oktober 2022 via een tweede traject in dialoog te gaan met de actoren die het Vlaams buitenlandbeleid vorm geven. Dat alles moet resulteren in een rapport en eventueel een advies, begin januari 2023, waarin ook aandacht is voor de rol van het parlement.

Het opvolgen van adviezen is belangrijk. Het VVI doet dat door in dialoog te gaan met de verschillende betrokken actoren. Om impact te kunnen hebben, moet je vanaf het begin luisteren naar de besognes van de verschillende actoren en hun perspectieven meenemen. Zodra het advies er is, is het belangrijk om het te blijven volgen via de kabinetten, de ministers en de betrokken actoren. Dat kan alleen als men betrouwbaar is en onpartijdig handelt. Ook moet het opvolgen van in het begin ingeschreven worden in het traject. Hij verwijst naar de evaluatie van het actieplan radicalisering. Een gevolg van die manier van werken is dat men niet op exotische thema's kan springen: het duurt een tijd voor men impact heeft. Het VVI kiest ervoor om te wegen en niet van het ene thema naar het andere te springen, maar eerder door stapsgewijs te verbreden: dan kom je van wapenexport over illegale wapenhandel naar wapengeweld en Oekraïne.

De *voorzitter* bedankt het VVI voor het vele werk dat gedaan wordt door een klein performant team over een zeer brede scope. Vlaanderen heeft een toonaangevend instituut, bekend in het buitenland, waarop het Vlaamse buitenlands beleid gestoeld kan worden. Ze vraagt om op dezelfde manier voort te werken.

Wat de toekomst van het VVI betreft, wijst de voorzitter op de rol van het parlement om daarover van gedachten te wisselen.

Cathy COUDYSER,
voorzitter

Joris NACHTERGAELE
Annick LAMBRECHT,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

PRIF	Peace Research Institute Frankfurt
PRIO	Peace Research Institute Oslo
SIPRI	Stockholm International Peace Research Institute
UGent	Universiteit Gent
VVI	Vlaams Vredesinstituut